

Module 'kerkliederen en kerkmuziek'

Inhoudsopgave

Inleiding

Criteria

Hoofdstuk 1 Liedbundels

- 1). Liedboek voor de kerken (1973)
- 2). Liedboek voor de kerken (2013)
- 3). Psalmberijming (1773)
- 4). De Nieuwe Psalmberijming (2021)
- 5). Op Toonhoogte (2005)
- 6). Opwekkingsliederen (2020)
- 7). Psalmen voor Nu (2014)
- 8). The Psalm Project
- 9). Taizé liederen (2008)
- 10). Schrijvers voor gerechtigheid
- 11). Sela

Hoofdstuk 2 Literatuur over kerkmuziek

- 1). Artikel van drs. Johan C. Schaeffer
- 2). Het nieuwe Liedboek in woord en beeld – Jan Smelik
- 3). Saved by Song – a history of gospel and Christian music - Don Cusic
- 4). Het kerklied, een geschiedenis – Jan Luth, Jan Smelik, Jan Pasveer
- 5). Tijd voor het geheim van Christus – het liturgische jaar in de geref. Kerkdienst – H. de Hullu
- 6). Gods liedboek voor zijn volk – over het lezen en zingen van de psalmen – G. Kwakkel en B. Vuijk
- 7). Pleidooi voor de psalmen – Tom Wright
- 8). Wegwijs in het nieuwe liedboek - Nienke van Andel (redactie)
- 9). Steeds weer zoeken mijn ogen naar U. De psalmen in Liedboek, zingen en bidden in huis en kerk
- 10). Alles wat adem heeft. Zingen met Calvijn – Protestantse Kerk
- 11). Psalmen voor Nu – teksteditie
- 12). Muziekboeken bij alle cd's van Sela
- 13). Het Taizé liederen- en gebedenboek
- 14). Artikelen in het Nederlands Dagblad over 'psalmen en liederen'

Hoofdstuk 3 Muziekprogramma's, beschikbare muziek

- 1). Songs of praise (muziekprogramma)
- 2). Nederland Zingt (muziekprogramma)
- 3). Hour of Power (muzikaal verkondigend programma)
- 4). Steunpunt Liturgie GKv
- 5). Opnames van Cantates voor het volledige liturgische jaar – Sigiswald Kuijken
- 6). 39 video's van Engelse Psalmen
- 7). Geneefse psalmen met bewerking door Goudimel
- 8). 215 improvisaties van Sietze de Vries over psalmen
- 9). The psalm project, box met drie cd's
- 10). De oudste christelijke psalmtraditie
- 11). Opwekking (40 cd's en dvd)
- 12). Top 100 Latest Worship Songs Of Hillsong Collection 2021 - Popular Hillsong Playlist 2020/2021
- 13). 110 liederen en 12 albums van Sela

Module 'kerkliederen en kerkmuziek'

Inleiding

“Het is duidelijk dat er in ruim dertig jaar heel wat is gebeurd. En ook al leeft hier en daar nog het verlangen naar terugkeer tot een tijd waarin er in dezen sprake was van een strakke regelgeving door meerdere vergaderingen, het is niet meer voor te stellen dat het daar ooit nog eens van komt. Zeker nu in steeds meer erediensten gebruik wordt gemaakt van een beamer is de mogelijkheid om te kust en te keur te gaan bij alles wat op het gebied van het geestelijk lied wordt aangeboden eindeloos groot geworden.

Een nadeel van een gebrek aan centrale regelgeving is, dat iedere gemeente en ieder onmiddellijk verantwoordelijke voor de eredienst nu zelf moet bepalen welke liederen wel en welke niet voor gebruik in aanmerking komen. En dat vereist inzicht in de criteria om dat uit te kunnen maken. Die criteria hebben zowel te maken met de tekst als met de muziek van de te zingen liederen. Deze lezing is bedoeld als een hulpmiddel bij het vaststellen van die criteria. Maar omdat ik me op muzikaal gebied geen deskundige voel, zal dit aspect noodzakelijkerwijs onderbelicht blijven. Ik zal me er toe beperken hierover meer bevoegden aan het woord te laten.

Een ander nadeel is ook, dat door het grote aanbod van steeds weer nieuwe liederen er sprake is van een ongewenste vluchtigheid. Lieder moeten de kans krijgen ons eigen te worden, zodat we die kunnen overdenken en bewaren in ons hart. Ik ben bang dat de generatie, die een schat van psalmen en gezangen uit het hoofd kent, aan het uitsterven is. Al te gemakkelijk worden onder het motto 'Zingt de HERE een nieuw lied!' telkens weer nieuwe liederen op het repertoire van de gemeente gezet. Maar kerkliederen moeten niet onderhevig zijn aan de laatste mode. Als het goed is moeten ze een tijd lang mee kunnen gaan. En juist liederen die niet zo gauw 'stuk' worden gezongen en niet aan slijtage onderhevig zijn, bewijzen daardoor hun kwaliteit voor de gemeentezang.”

Citaat op pagina 1 en 2 uit het volgende artikel van drs. Johan C. Schaeffer

<https://ngk.nl/wp16/wp-content/uploads/2015/02/Schaeffer-kerk lied.pdf>

Criteria

De geschiedenis van het kerklied overziende rijst de vraag: wanneer is een lied een goed kerklied? Het is duidelijk dat er in verschillende perioden van de kerkgeschiedenis ook verschillende antwoorden zijn gegeven. Zijn er objectieve criteria te bedenken waaraan een kerklied kan worden getoetst?

Aan het slot van het boek van Jan Luth e.a., Het Kerklied, komt de redactie tot het noemen van een aantal kenmerken, waaraan volgens hen een goed kerklied moet voldoen

- 1). Het moet staan in een liturgisch kader.
- 2). Het moet schriftuurlijk zijn.
- 3). Het moet een goed literair niveau hebben.
- 4). Tekst en melodie mogen geen doel op zich zijn, maar een middel.
- 5). Het moet door iedereen gezongen kunnen worden.
- 6). Het vraagt om melodieën, die het lang uithouden.

Laten we deze criteria voorlopig even als uitgangspunt nemen. In het hierboven genoemde artikel werkt drs. Johan C. Schaeffer deze criteria verder uit.

<https://ngk.nl/wp16/wp-content/uploads/2015/02/Schaeffer-kerk lied.pdf>

Module 'kerkliederen en kerkmuziek'

Hoofdstuk I Liedbundels

1). Liedboek voor de kerken (1973)

150 psalmen en 491 gezangen

- 1 Psalmen
- 2 Bijbelliederen
- 3 Adventstijd
- 4 Kersttijd
- 5 Epifaniëntijd
- 6 Tijd voor Pasen
- 7 Paastijd
- 8 Hemelvaart
- 9 Pinksteren
- 10 Trinitatis
- 11 Koninkrijk Gods
- 12 Kerk
- 13 Belijdenis, Doop en Avondmaal
- 14 Huwelijk
- 15 Ochtend en Avond
- 16 Jaarwisseling
- 17) Andere liederen

https://kerkliedwiki.nl/Liedboek_voor_de_kerken/Inhoud

2). Liedboek voor de kerken (2013)

Rubrieken

Psalmen (1-150)

Cantica (151-161)

Bijbelse vertelliederen (162-189)

Getijden van de dag (190-269)

De eerste dag (270-431)

Getijden van het jaar (432-777)

Leven (778-964)

Samen leven (965-1016)

https://kerkliedwiki.nl/Liedboek_2013/Inhoud

<http://www.liedboek.nl/>

Op internet is het digitale Compendium bij het Liedboek (2013) te vinden. Sowieso is hier ongelooflijke veel informatie te vinden (en er komt nog steeds bij), maar bij de bespreking van de liederen is vaak ook een opname te vinden (onder de bespreking). Dus dit kan bij het overzicht van muziekopnamen.

<https://www.liedboekcompendium.nl/>

3). Psalmberijming van 1773

150 psalmen

https://kerkliedwiki.nl/Psalmberijming_van_1773/Liedereren

Inhoud: https://kerkliedwiki.nl/Psalmberijming_van_1773/Inhoud

4). Nieuwe psalmberijming (2021)

De bundel van De Nieuwe Psalmberijming bevat een nieuwe, eigentijdse berijming van alle 150 psalmen op de Geneefse melodieën.

Module 'kerkliederen en kerkmuziek'

Sinds 2014 heeft een groep dichters gewerkt aan een berijming in de taal van nu. Deze nieuwe bundel voorziet in een grote behoefte in protestantse kerken. Aan De Nieuwe Psalmberijming werkten negen dichters mee. Daarnaast verleende een aantal (andere) dichters, theologen, neerlandici en musici hun medewerking als meelezer en revisor. Deze nieuwe psalmberijming zal het zingen van psalmen weer een nieuwe impuls geven.

De Nieuwe Psalmberijming is een initiatief van Stichting Dicht bij de Bijbel. De auteurs zijn: Jan Pieter Kuijper, Arie Maasland, Adriaan Molenaar, Bob Vuijk, Arjen Vreugdenhil, Titia Lindeboom, Jan Boom, Ria Borkent en René Barkema.

<https://www.denieuwepsalmberijming.nl/>

Uitgangspunten van de nieuwe psalmberijming:

<https://www.denieuwepsalmberijming.nl/uitgangspunten>

5). Op Toonhoogte

De Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond (HGJB) heeft zich tot taak gesteld om het jeugdwerk binnen (met name) de Protestantse Kerk in Nederland te stimuleren en te ondersteunen. Ten behoeve van dit jeugdwerk heeft de bond in 1995 een liedbundel uitgegeven onder de titel Op Toonhoogte. In 2000 verscheen daarop een aanvulling. De bundel is voor het eerst bij Boekencentrum uitgegeven in 2005. In diverse gemeenten is de HGJB-liederenbundel Op Toonhoogte een begrip. Voor het jeugdwerk, de catechese maar ook voor samenkomsten van de gemeente biedt deze bundel een breed aanbod van liederen. In de zangbundel Op Toonhoogte (editie 2005) is een selectie van zo'n 475 liederen opgenomen.

https://kerkliewiki.nl/Op_Toonhoogte

Deze inhoudsopgave betreft de editie Op Toonhoogte 2005

Inhoud

- 1 Psalmen en psalmlieder
- 2 Advent en kerst
- 3 Kruis en opstanding
- 4 Werk van de Geest
- 5 Ochtend en avond
- 6 Gebed en zegen
- 7 Geloven en belijden
- 8 Luisteren en gehoorzamen
- 9 Schuld en vergeving
- 10 Roepen en verlangen
- 11 Toewijding en aanbidding
- 12 Loven en prijzen
- 13 Gemeente en gemeenschap
- 14 Dienen en liefhebben
- 15 Getuigen en verkondigen
- 16 Toekomst en eeuwig leven
- 17 Kinderliederen: Advent en kerst
- 18 Kinderliederen: Kruis en opstanding
- 19 Kinderliederen: Hemelvaart en pinksteren
- 20 Kinderliederen: Bijbelverhalen
- 21 Kinderliederen: Algemeen

https://kerkliewiki.nl/Op_Toonhoogte/Inhoud

Module 'kerkliederen en kerkmuziek'

6). Opwekkingsliederen

De Opwekkingsliederen zijn door de jaren heen een begrip geworden in christelijk Nederland. Inmiddels is er een grote verscheidenheid aan liederen verzameld die in de zondagse samenkomst en tijdens andere activiteiten in gemeenten en kerken gezongen worden. Voor muzikanten en zangers worden de liederen uitgegeven in muziekboeken; daarnaast zijn er cd's verkrijgbaar. Via het beamerprojectieprogramma OPS pro zijn de teksten van alle Opwekkingsliederen beschikbaar voor gebruik in de gemeente.

<https://www.opwekking.nl/uitgaven/opwekkingsliederen>

De bundel Opwekkingsliederen groeit doordat ieder jaar met Pinksteren er een serie nieuwe Opwekkingsliederen wordt uitgebracht. In 1978 werd de eerste versie uitgegeven en bevatte de nummers 1 t/m 60. Anno 2020 bevat de bundel 844 nummers. Als nummer 82-114 is een reeks kinderliederen opgenomen. Later zijn er voor kinderen en tieners liederen uitgebracht in aparte bundels en zijn geen verdere kinderliederen meer opgenomen.

<https://kerkliedwiki.nl/Opwekkingsliederen>

Ieder jaar worden er met Pinksteren nieuwe Opwekkingsliederen uitgebracht. Dit overzicht is actueel t/m 2021.

Inhoud

1	1-100
2	101-200
3	201-300
4	301-400
5	401-500
6	501-600
7	601-700
8	701-800
9	801-844

<https://kerkliedwiki.nl/Opwekkingsliederen/Inhoud>

7). Psalmen voor nu

Een berijming in hedendaags Nederlands, op nieuwe melodieën in de brede traditie van de moderne populaire muziek. Dit project met CD's, muziek en liedteksten werd voltooid in 2015

Psalmen voor nu heeft zich inmiddels een plaats verworven binnen kerken en evangelische gemeenten. Van deze Psalmen zijn dan ook verschillende opgenomen in het Nieuwe Liedboek, Hemelhoog de Evangelische liedbundel en de opwekkingsbundel.

Hieronder vindt u alle tot nu toe verschenen 'Psalmen voor Nu'. Deze lijst geeft informatie over de tijdsduur, de zingbaarheid van de psalm als gemeentelied, en de liturgische inzetbaarheid. Een bandpsalm is geschikt voor een muziekgroep met voornamelijk popmuziekinstrumenten zoals gitaar, piano, drums (percussie) en bas.

<https://riaborkent.nl/2016/03/31/psalmen-voor-nu-lijst/>

De Handreiking Psalmen voor Nu is onderdeel van Rapport 2 deputaten liturgie en kerkmuziek, GKv Januari 2014

Module 'kerkliederen en kerkmuziek'

Psalmen voor Nu leverde met CD's en muziekboeken het eindresultaat af van een team wat vanaf 2002 gewerkt heeft aan een nieuwe moderne psalmberijming.

<https://www.ichthusboekhandel.nl/media/christelijke-muziek/psalmen-voor-nu/>

8). The Psalm project

The Psalm Project bestaat uit: Suzanne van der Velde (vocal), Ariën Vink (vocal), Miranda de Vlieger (vocal), Arend Jansen (gitaar), Luca Genta (bas/cello), Magdalena Karas (viool), Wilkin de Vlieger (drums) en Eelco Vos (piano).

Al eeuwenlang worden Psalmen gezongen. Liederen die je meenemen door het leven en vertellen over de relatie tussen God en mens. The Psalm Project bewerkte de bij velen bekende melodieën van het Geneefs Psalter tot hedendaagse composities en schrijft daarnaast steeds vaker eigen liederen die geïnspireerd zijn op de Psalmen. Daarbij laten ze zich ook graag inspireren door collega artiesten in binnen- en buitenland.

<https://thepsalmproject.nl/over-ons/>

9). Taizé liederen

Deze pagina bevat een lijst van 125 liederen in het Taizé liederen- en gebedenboek uit 2008, een uitgave van Uitgeverij Gooi en Sticht (ISBN 9789030411246).

[https://kerkliewiki.nl/Taiz%C3%A9 liederen- en gebedenboek/Inhoud](https://kerkliewiki.nl/Taiz%C3%A9%20liederen-%20en%20gebedenboek/Inhoud)

10). Schrijvers voor gerechtigheid

Schrijvers voor Gerechtigheid wil de kerk dienen door meer samenzangliederen te schrijven over het doen van recht en gerechtigheid. Als kerk willen we zingen over de dingen waar Gods hart vol van is. Gods hart klopt voor gerechtigheid, maar toch zingen we daar weinig over. Daarom maakt Schrijvers voor Gerechtigheid nieuwe, Nederlandstalige liederen over gerechtigheid en armoede om te zingen in de kerk.

Na de in 2011 verschenen album Zeeën van recht lanceert het schrijvers- en muzikantencollectief Schrijvers voor Gerechtigheid (SvG) begin april 2014 de nieuwe cd Licht aan.

Zestien dichters en muzikanten van diverse kerkelijke achtergronden werkten aan deze nieuwe liederen, onder wie Elbert Smelt, Reinier Sonneveld, Michiel van Heusden, Roeland Smith, Antonie Fountain, Sergej Visser en Peter Dijkstra. Sommigen waren onder meer betrokken bij Sela, Trinity, Psalmen voor Nu, Soul Survivor, Opwekking, maar ook bij de Nederlandse popmuziek.

Schrijvers voor Gerechtigheid werkt samen met Micha Nederland om kerken en christelijke organisaties te laten participeren in dit initiatief. Het initiatief kan verder rekenen op de steun van de koepelorganisaties Evangelische Alliantie en EZA (EA-EZA), Prisma en NZR. Organisaties als Tear, Dorcas en Compassion. EO Metterdaad en de Unie van Baptisten zijn reeds partner van SvG.

<https://web.archive.org/web/20191025065501/http://schrijversvoorgerechtigheid.nl/>

<https://www.michanederland.nl/svg/>

11). Sela

Waarom vindt Sela het zo belangrijk om nieuwe liederen voor de kerk van nu te maken? Voor we hier wat over vertellen is het goed om te beseffen dat de kerk altijd een zingende gemeenschap is geweest. De naam Sela bijvoorbeeld komt uit een eeuwenoude muzikale traditie. 'Sela' wordt in de psalmen gebruikt als muzikale aanwijzing, gegeven door de koorleider net voordat de muziek aanzwelt.

Ook in de vroege kerk was muziek belangrijk. Paulus schrijft in zijn brief aan de Efeziërs: "Zing met elkaar psalmen, hymnen en liederen die de Geest u ingeeft. Zing en jubel met heel uw hart voor de Heer en dank God, die uw Vader is, altijd voor alles in de naam van onze Heer Jezus Christus."

Module 'kerkliezen en kerkmuziek'

De vroege kerk zong in eenheid liederen in de naam van de Heer Jezus Christus. Voor de kerk van nu in de eenentwintigste eeuw klinkt deze oproep opnieuw. Vind elkaar in (nieuwe) liederen die over traditionele liedculturen, muziekstijlen en kerkmuren heen gaan. Samen zingen, één van geest en één van hart in Christus.

Door samen te zingen komen onderlinge verbondenheid, onderwijs vanuit de Bijbel en aanbidding van God samen. In verbondenheid bezingen we Gods woord dat elke situatie overstijgt. Muziek helpt ons erbij om Gods beloften beter te onthouden. We leren elkaar woorden en melodieën die uiting geven aan geloof, emoties, twijfels en zekerheden. In het samen zingen geven we elkaar sturing, bemoedigen we elkaar en onderwijzen we elkaar.

<https://www.sela.nl/missie>

Hoofdstuk II   Literatuur over het kerklied

1). Artikel van drs. Johan C. Schaeffer

- 1). Inleiding
- 2). Geschiedenis
- 3). Criteria
  - 3.1. Liturgisch kader
  - 3.2. Schriftuurlijk
  - 3.3. Literair niveau
  - 3.4. Muzikaal niveau
  - 3.5. Missionair criterium
- 4). Slotopmerkingen

<https://ngk.nl/wp16/wp-content/uploads/2015/02/Schaeffer-kerk lied.pdf>

2). Het nieuwe liedboek in woord en beeld

Auteur: Jan Smelik

<https://www.bol.com/nl/p/het-nieuwe-liedboek-in-woord-en-beeld/9200000010112864/>

3). Saved by Song – a history of gospel and Christian music

Auteur: Don Cusic

https://www.bol.com/nl/p/saved-by-song/9200000004811587/?bitgh=swk8KOkhLOWIm3TnYb9J3A.2_19.22.ProductImage

4). Het kerklied, een geschiedenis

Helder en informatief naslagwerk over de geschiedenis van het kerklied en de kerkmuziek.

Auteurs: Jan Luth, Jan Pasveer en Jan Smelik

Aan de bijbelse opdracht 'houdt dan de lofzang gaande' is in de geschiedenis door de kerk op zeer gevarieerde wijze vormgegeven. Onder invloed van onder andere de muzikale cultuur en de theologie kreeg het kerklied steeds een andere vorm en plaats binnen de eredienst. Zo gaven de verschillende kerkelijke tradities binnen het christendom ieder hun eigen kleur aan het kerklied en op tal van momenten in de kerkgeschiedenis was het kerklied een aanleiding tot felle conflicten. In 'Het kerklied' wordt een boeiend overzicht geboden van de geschiedenis en de verschillende vormen van het kerklied binnen de christelijke kerk van het Westen. Beginnend bij de Vroege Kerk beschrijven de auteurs de ontwikkeling van het kerklied in de (oud)katholieke, de anglicaanse, de lutherse en de calvinistische traditie tot op dit moment. Ook de kleinere stromingen en recente ontwikkelingen

Module 'kerkliederen en kerkmuziek'

komen aan de orde. De auteurs plaatsten het beschreven kerklied steeds in de culturele en theologische context van de betreffende tijd. Het kerklied is een toegankelijk naslagwerk voor eenieder die zich wil verdiepen in de kerkmuziek....

Aan dit boek werden bijdragen geleverd door prof.dr. J.P. Boendermaker, drs. P. Endedijk, drs. M.J.M. Hoondert, H. Jansen dr. J.R. Luth, drs. H. Mudde, J. Pasveer, dr. K. Ouwens, dr. J. Smelik, mgr.drs. J.W.M. Valkestein, dr. A.M.J. Zijlstra.

<https://www.kameel.nl/producten/boeken/kerk-en-samenleving/kerkgeschiedenis/het-kerklied:9789023990215>

5). Tijd voor het geheim van Christus – het liturgische jaar in de gereformeerde kerkdienst

Auteur: ds. Harrie de Hullu

De grote geheimen van het christelijk geloof, de menswording van Christus en de verlossing, gaan meer leven als de gemeente de tijd neemt voor de viering ervan en die viering omgeeft met een voorbereidingstijd en een natijd. Dat is de kern van deze eerste gereformeerde liturgiek bij het kerkelijk jaar.

In dit handboek belicht de auteur het ontstaan van het liturgisch jaar, bespreekt argumenten voor en tegen het volgen van het kerkelijk jaar en biedt praktische informatie voor de invulling hiervan. Voor alle zondagen van het kerkelijk jaar, van Advent tot de zondagen in november die in het teken staan van Christus' terugkomst, geeft hij een korte karakterisering met aanwijzingen voor lezingen en liederen. Daarbij maakt hij gebruik van het Oecumenisch leesrooster.

Een praktisch boek voor predikanten en geïnteresseerde gemeenteleden die in de gereformeerde traditie meer aandacht willen geven aan het liturgisch jaar.

<https://clcnederland.com/product/tijd-voor-het-geheim-van-christus-harrie-de-hullu-9789023926368>

6). Gods liedboek voor zijn volk – over het lezen en zingen van de psalmen

Auteurs: Ds. Gert Kwakkel en drs. Bob Vuijk

<https://www.tweedehandschristelijkeboeken.nl/winkel/bijbelstudie/gods-liedboek-volk-lezen-en-zingen-psalmen-g-kwakkel-b-vuijk/>

7). Pleidooi voor de psalmen

Auteur: Tom Wright

<https://www.bol.com/nl/p/pleidooi-voor-de-psalmen/9200000023666056/>

We kunnen er niet zonder: de Psalmen, de liederen van het volk Israël, de liederen van de kerk. De Psalmen zijn de levensader van de christen. We kunnen er niet zonder, voor ons gebedsleven, onze lofprijzing, onze geestelijke gezondheid. Maar de Psalmen staan steeds meer onder druk, en lijken hun plaats in de kerkelijke praktijk steeds meer te verliezen.

N.T. Wright luidt de alarmbel - maar hij doet dat zo dat je er als lezer warm van wordt. Als je dit boek uit hebt lees of zing je de psalmen niet meer hetzelfde. Tom Wright neemt ons mee op een ontdekkingstocht door het Boek van de Psalmen die ons deze geestelijke schatten terug geeft. Daarbij put hij uit zijn grote geleerdheid en zijn persoonlijke geestelijke ervaring. In geen ander boek van Wright kijken we hem meer in het hart.

"Dit boek is van groot nut voor christenen die meer willen doen met een van de grootste gebedshulpmiddelen die de Schrift biedt." (Rowan Williams)

Module 'kerklieparen en kerkmuziek'

"Alles wat mensen meemaken, van de hoogste vreugde tot de diepste nood, komt in de Psalmen voor op een manier dat je jezelf erin kunt invullen. De bekende N.T. Wright schreef er zijn nieuwste boek over." (Willem Smouter)

8). Wegwijs in het nieuwe liedboek

Boekencentrum 2013

Auteur: Nienke van Andel (redactie)

Wanneer we spreken over kerkmuziek, komen bepaalde vragen steeds terug. Bijvoorbeeld: Wat is het verschil tussen kerkmuziek en 'gewone muziek'? Zijn muziekstijlen niet leeftijdsgebonden? Valt over smaak misschien toch wel te twisten? Dit boek stimuleert het gesprek over deze en andere vragen. De auteurs geven hun visie op allerlei zaken rond kerk en muziek en hebben deze teksten voorzien van gespreksvragen. Tegelijk geeft dit boek een introductie in het nieuwe Liedboek. Aan dit boek werkten mee: Nienke van Andel, Maarten Diepenbroek, Sebastiaan 't Hart, Cees-Willem van Vliet, Maartje Wildeman. De auteurs, allemaal geboren na 1973 en dus opgegroeid in de tijd van het 'oude' Liedboek, geven een frisse en geïnformeerde kijk op het onderwerp. Nienke van Andel doet promotieonderzoek naar de totstandkoming van het nieuwe Liedboek. De overige medewerkers zijn als kerkmusicus of predikant werkzaam binnen de Protestantse Kerk in Nederland.

<https://clcnederland.com/product/van-horen-zingen-9789023927211>

9). Steeds weer zoeken mijn ogen naar U. De psalmen in Liedboek, zingen en bidden in huis en kerk

Boekencentrum 2014

Auteur: Roel A. Bosch

Met de psalmen is het zingen in de kerk begonnen. Een prachtige waaier van manieren van psalmzingen ontstond. Dit boek geeft een plaats aan al die vormen die te vinden zijn in het Liedboek. De een kent de psalmen vooral uit de calvinistische traditie, al dan niet op hele noten. De ander geniet van de gregoriaanse vorm, verstillend, in kloosters en oude kerken. Taizé heeft met 'Bless the Lord' velen voor de psalmen ingenomen, net zoals de 'lichtere' vorm van 'Psalmen voor Nu' weer anderen heeft geraakt. Wie bij een uitvaart 'De Heer is mijn herder' zingt, sluit aan bij de gezangentraditie uit Nederland. Met 'The Lord is my shepherd' komen we in Engelse en Schotse sferen terecht. Er is de antwoordpsalm, het kernvers, regelmatig herhaald, de antifoon... Over dit alles en meer gaat dit aanstekelijke boek

<https://www.fakkel.nl/winkel/muziek/lied-muziekboeken/steeds-weer-zoeken-mijn-ogen-naar-u/>

10). Alles wat adem heeft. Psalmen zingen met Calvinijn

Uitgave van de Prot. Kerk (2009)

Boekje over de psalmen met achtergrondinformatie, psalmbewerkingen uit verleden en heden en enkele korte interviews met diverse mensen over hun verhouding tot en omgang met psalmen.

<http://www.kerkmuziek.nu/boeken/185-alles-wat-adem-heeft>

11). Psalmen voor nu – teksteditie

Deze handzame teksteditie bevat de teksten van alle 150 psalmen in de bewerking van Psalmen voor Nu. Het gedroomde doel is bereikt: alle honderdvijftig psalmen voor iedereen beschikbaar in toegankelijke taal en op eigentijdse muziek. Zo blijven de psalmen boeien, als samenzangliederen en als luisterliederen. Veel psalmen hebben hun weg al gevonden naar de zondagse dienst; meerdere zijn opgenomen in het nieuwe Liedboek en in de Opwekkingsbundel. Met deze teksteditie wordt het nog gemakkelijker om met de psalmen aan de slag te gaan in kerk en gemeente.

De teksten zijn van de hand van Menno van der Beek, Rien van den Berg, Len Borgdorff, Ria Borkent, Liesbeth Goedbloed, René van Loenen, Roeland Smith en Sergej Visser.

<https://www.managementboek.nl/boek/9789023968603/psalmen-voor-nu>

Module 'kerklieiden en kerkmuziek'

12). Muziekboeken – bij alle uitgekomen cd's

Auteur: Sela

<https://www.sela.nl/muziekboeken>

13). Het Taizé liederen- en gebedenboek

Deze omvangrijke bundel bevat een verzameling van de 125 meest gezongen liederen uit Taizé. Bij veel van deze liederen zijn ook solo's in het Nederlands opgenomen: het is de eerste keer dat deze worden gepubliceerd. De inleiding bevat een handreiking voor de voorbereiding van een gebedsviering. Daarnaast ook gebedsvieringen voor de verschillende periodes van het jaar.

<https://www.bol.com/nl/p/het-taize-liederen-en-gebedenboek/1001004006158836/>

14). Artikelen in het Nederlands Dagblad over 'psalmen en liederen'

<https://www.nd.nl/zoek?zoekterm=psalmen+en+liederen>

Module 'kerkliederen en kerkmuziek'

Hoofdstuk III Muziekprogramma's, beschikbare muziek

1). Songs of Praise

Songs of Praise is a BBC Television religious programme that presents Christian hymns sung in churches of varying denominations from around the UK. Since 2016, its presenters have included former BBC Breakfast co-presenter Bill Turnbull and Good Morning Britain sports editor Sean Fletcher. The series was first broadcast in October 1961.

Archief: <https://www.uitzendinggemist.net/index.php?page=zoeken>

2). Nederland Zingt

Nederland Zingt is een tv- en radioprogramma met geestelijke liederen. Nederland Zingt zie je iedere zaterdag om 18:10 uur op NPO 2 en YouTube. Nederland Zingt Dichtbij is iedere zondag te zien om 11:45 uur op NPO 2. Het radioprogramma Nederland Zingt Gospel is iedere zaterdag vanaf 20.00 uur te beluisteren op NPO Radio 5.

<https://nederlandzingt.eo.nl/>

3). Hour of Power

De televisiekerkdienst van Hour of Power is iedere zondag te zien op RTL 5 (8.00 en 9.00 uur) en Family 7 (17.00 uur). Het brengt de boodschap van Jezus op een laagdrempelige en eigentijdse manier. Met veel aandacht voor muziek en een overdenking die raakt. In de Nederlandse uitzending interviewt presentator Jan van den Bosch elke week een Nederlandse gast over zijn of haar geloof.

<https://hourofpower.nl/uitzendingen/>

4). Steunpunt liturgie gkv

a). Kerkelijk jaar: <https://www.steunpuntliturgie.gkv.nl/liturgisch-jaar/>

b). Kerkdienst: <https://www.steunpuntliturgie.gkv.nl/zondag/de-kerkdienst/>

c). Overzicht liedbundels: <https://www.steunpuntliturgie.gkv.nl/liederen/#kerkl>

d). Lied van de maand: <https://www.steunpuntliturgie.gkv.nl/liederen/#lvdM>

4). Opnames van Cantates voor het volledige liturgische jaar

Sigiswald Kuijken & La Petite Bande Bach Cantates & Andere Vocal Works Recordings - Deel 2

<http://www.bach-cantatas.com/Performers/Kuijken-Rec2.htm>

Het complete liturgische jaar in 64 cantates

<https://www.klassiekezaken.nl/Recensies/Show/the-complete-liturgical-year-in-64-cantatas>

5). 39 video's van Engelse Psalmen

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLmZ3sSRUHTzGAYZOQqjw7Xc-uU5Mfbgxx>

6). Geneefse psalmen met bewerking door Goudimel

<https://www.youtube.com/playlist?list=PL15DF46D76CA72F5E>

7). 215 improvisaties van Sietze de Vries over de psalmen

<https://www.youtube.com/watch?v=pQb6tEIn-DE&list=PLDrg2ayMaZy64-DLQz8MIkZvOfJrR3msE>

8). The psalm project, box met drie cd's

<https://www.hertog.nl/artikel/5061672113608/The-PsalmProject---3cd/>

9). De oudste christelijke psalmtraditie

Daar 'stamt' de rest van af. Bovendien ligt het veel dichter bij de Bijbelse psalmen, dan alles wat later gebeurt. Het gaat om de psalmen zoals ze in de kloosters worden gezongen, in het dagelijkse getijdengebed. Eenstemmig en reciterend. De psalmen worden in zekere zin gezongen, maar een

Module 'kerklieiden en kerkmuziek'

kloosterling zegt dat ze worden gebeden. Lang geleden in het Grieks, later in het Westen in het Latijn en vanaf de jaren '60 in de volkstaal.

Een jaar of wat geleden werd in Nederland een project voltooid waarbij alle 150 psalmen op deze wijze werden opgenomen, met materiaal uit de 9de en 10de eeuw en dus in het Latijn. Zie:

Hartkeriana | The Psalterium Foundation.

<http://www.psalterium.nl/hartkeriana/>

10). Opwekking, 40 cd's en dvd

[https://www.bol.com/nl/p/opwekking-40-cd-](https://www.bol.com/nl/p/opwekking-40-cd-dvd/9200000058466074/?bltgh=gZQSQ8RyjmylXrds5m5Hkg.2_18.20.ProductImage)

[dvd/9200000058466074/?bltgh=gZQSQ8RyjmylXrds5m5Hkg.2_18.20.ProductImage](https://www.bol.com/nl/p/opwekking-40-cd-dvd/9200000058466074/?bltgh=gZQSQ8RyjmylXrds5m5Hkg.2_18.20.ProductImage)

11). Opwekking

<https://www.clcnederland.com/muziek/opwekking>

12). Top 100 Latest Worship Songs Of Hillsong Collection 2021 - Popular Hillsong Playlist 2020/2021

<https://www.youtube.com/watch?v=2JBgHzDN7pA>

13). Sela

Sela heeft 110 liederen geschreven en uitgebracht. Hier vind je ze allemaal. Waar mogelijk zijn video's, koorarrangementen en liedteksten toegevoegd.

<https://www.sela.nl/liederen/>

Sinds 2003 heeft Sela 12 albums gemaakt, zowel live als in de studio. Op deze albums staan vooral nieuwe, door Sela geschreven liederen.

<https://www.sela.nl/albums>